

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวของชุมชนบ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคี

อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

Community Tourism Management Adhering to Green Tourism of Baan Busai, Thai Samakkee Sub-District, Wang Nam Khiao District, Nakhon Ratchasima Province

สุกฤตา พูนเกษม (Sukrita Poonkasem)* เบนญมาศ อยู่ประเสริฐ (Benchamas Yooprasert)**

บำเพ็ญ เขียวหวาน (Bumpen Keowan)***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของคณะกรรมการชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวชุมชน (2) สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยว (3) การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว (4) ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการในชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวชุมชน จำนวน 12 ราย นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแบบพักค้างคืน ในช่วงเดือนเมษายน 2557 – เดือนพฤษภาคม 2557 โดยอ้างอิงจากข้อมูลนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักในบ้านบุไทร ในช่วงเดือนเมษายน – เดือนพฤษภาคม ของปี 2554 – 2556 จำนวน 261 ราย กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ Yamane ได้แก่นักท่องเที่ยวจำนวน 157 ราย และใช้วิธีการสุ่มแบบพบโดยบังเอิญ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว จำนวน 1 ราย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัย พบว่า (1) คณะกรรมการชุมชนประมาณสองในสามเป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 41.58 ปี ทั้งหมดมีสถานภาพสมรส ส่วนใหญ่จบมัธยมศึกษาตอนปลาย ประมาณหนึ่งในสามประกอบอาชีพทำการเกษตร และรับจ้างทั่วไป มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 11,041.67 บาท และมีประสบการณ์การทำงานกับชุมชนเฉลี่ย 7.58 ปี (2) สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวประมาณสองในสามเป็นเพศหญิง ประมาณหนึ่งในสามมีอายุระหว่าง 21-30 ปี มีอายุเฉลี่ย 34.40 ปี เกินครึ่งหนึ่งมีสถานภาพโสด และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี เกือบครึ่งหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณหนึ่งในสามมีอาชีพรับราชการ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 16,924.78 บาท เกือบครึ่งหนึ่งเดินทางมาเพื่อท่องเที่ยวพักผ่อน และเกินครึ่งรับรู้ข่าวสารการท่องเที่ยวจากอินเทอร์เน็ต (3) การจัดการการท่องเที่ยวตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวของชุมชน พบว่า ในภาพรวม มีการจัดการตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวในระดับสูง คือ มีด้านที่เป็นไปตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว 6 ด้าน ได้แก่ด้านหัวใจสีเขียว ด้านแหล่งท่องเที่ยวสีเขียว ด้านชุมชนสีเขียว ด้านกิจกรรมสีเขียว ด้านการบริการสีเขียว และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ส่วนด้านที่ไม่เป็นไปตามแนวคิดดังกล่าว คือด้านรูปแบบการเดินทางสีเขียว โดยมีความสอดคล้องกันทั้งคณะกรรมการและนักท่องเที่ยว (4) ปัญหาและข้อเสนอแนะ คณะกรรมการและนักท่องเที่ยว เห็นว่า ด้านรูปแบบการเดินทางสีเขียว ชุมชนไม่ได้มีการดำเนินการในเรื่องการแนะนำให้นักท่องเที่ยวเลือกใช้ยานพาหนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและประหยัดพลังงาน

คำสำคัญ การจัดการการท่องเที่ยวชุมชน แนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว บ้านบุไทร อ.วังน้ำเขียว จ. นครราชสีมา

* นักศึกษาหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
e-mail address: skt.p@hotmail.com

** รองศาสตราจารย์ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช e-mail address:
mailto:agashben@stou.ac.th

*** รองศาสตราจารย์ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช e-mail address:
bumpen.keo@stou.ac.th

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

Abstract

The purposes of this research were to study (1) socio-economic circumstance of community committee relating to community tourism management (2) socio-economic circumstance of tourists (3) community tourism management adhering to green tourism (4) problems and suggestions relating to community tourism management adhering to green tourism.

Population in this research composed of 12 community committee members who were involved with green tourism, 157 tourists who stayed over night by accidental random sampling and a staff involved with tourism promotion. Interview form was instrument for data collection. Data was analyzed by computer program using the following statistics i.e. frequency, percentage, mean, standard deviation, minimum value, maximum value and descriptive statistic.

Research results were the following findings. (1) Approximately two-thirds of the community committee members were male with the average age at 41.58 years. All of them were married and completed high school level. Approximately one-third made their livings in agricultural sector and also worked as hired labor. Their average income was 11,041.67 baht/month. Their average experience in working with community was 7.58 years. (2) From socio-economic of tourists, it was found approximately two-thirds were female. Two-thirds of them aged between 21-30 years. Their average age was 34.40 years. More than half of them were single and graduated in bachelor degree level. Almost half of them had their domicile in the northeast region. Approximately one-third was government official. Their average income was 16,924.78 baht/month. Almost half of them traveled for leisure and over half of them received tourist information from the internet. (3) From community tourism management adhering to green tourism, it was found overall tourism management adhering to green tourism was at high level. In details, it was found 6 following aspects of tourism management adhering to green tourism i.e. green heart, green tourist attraction, green community, green activity, green service and responsibility for society and environment, while the aspect of non-green tourism was green travelling pattern which appeared to be the same, both committee and tourists. (4) Problem and suggestion; in terms of green travelling pattern, the committee and tourists commented community did not give advice to tourists to choose environmental-friendly and energy saving vehicle.

Keywords: Community tourism management, Green tourism, Baan Busai, Wang Nam Khiao District, Nakhon Ratchasima Province

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4 The 4th STOU Graduate Research Conference

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้ และประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดธุรกิจต่อเนื่องอีกมากมายในระดับท้องถิ่นและภูมิภาค เนื่องมาจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถสร้างเงินตราต่างประเทศ และสร้างความเจริญให้กับท้องถิ่น ทำให้เกิดการจ้างงานให้กับภาคธุรกิจ และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง เกิดการหมุนเวียนและการกระจายรายได้ในท้องถิ่น ซึ่งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจให้กับท้องถิ่นและประเทศชาติ

การเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของภาคการท่องเที่ยว หากขาดการจัดการที่ดีย่อมส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยตรง (คู่มือลดโลกร้อนด้วย 7 Greens: 1) การท่องเที่ยวถูกมองว่าเป็นทั้งผู้ที่ได้รับผลกระทบ และมีส่วนทำให้เกิดภาวะโลกร้อน เนื่องจากเมื่อคนเริ่มเดินทางมาท่องเที่ยว กระบวนการบริโภคที่ฟุ่มเฟือย ซึ่งเป็นตัวการสำคัญในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่บรรยากาศก็เริ่มขึ้น โดยสัญญาณเตือนภัยต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อาทิ เช่น การเกิดความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ ซึ่งทำให้ฤดูกาลท่องเที่ยวสั้นลง การเกิดภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงและยาวนานขึ้น เกิดความเสื่อมโทรมของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ (โครงการปฏิญญารักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อการท่องเที่ยวยั่งยืน: 1) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย ได้ตระหนักถึงปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งจะส่งผลกระทบต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวในประเทศ และภาพลักษณ์ของเมืองไทยในสายตาของนักท่องเที่ยวต่างชาติ เป็นหน่วยงานมีบทบาทส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย แสดงให้เห็นจุดยืนของการท่องเที่ยวไทยให้นานาชาติได้รับรู้ว่าประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางที่มีคุณภาพสำหรับนักท่องเที่ยว โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้เสนอกรอบการจัดการท่องเที่ยวที่เรียกว่า 7 Greens Concept หรือแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวขึ้น เพื่อผลักดันให้ผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวได้รับรู้ และร่วมกันปกป้อง รักษาสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ (e-TAT Tourism การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ประจำปี 2552: 9) ในปี 2551 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้จัดทำโครงการปฏิญญารักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อการท่องเที่ยวยั่งยืน เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้รับรู้ ตระหนัก และปรับตัวต่อปัญหาภาวะโลกร้อน และได้มีส่วนส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และเป็นการท่องเที่ยวที่ลดภาวะโลกร้อน นับเป็นเครื่องมือในการพัฒนาสังคม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจของประเทศ และสนองตอบต่อกระแสการท่องเที่ยวโลกอันจะนำไปสู่การสร้างภาพลักษณ์และจุดยืนของประเทศไทย และเป็นช่องทางการตลาด หรือเป็นจุดหมายปลายทางทางการท่องเที่ยวให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยว ตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันของประเทศไทยในตลาดการท่องเที่ยวโลก

ปัจจุบันการท่องเที่ยวชุมชน เป็นการท่องเที่ยวทางเลือกหนึ่งที่นักท่องเที่ยวหันมาให้ความสนใจมากขึ้น ซึ่งแต่ละชุมชนมีการปรับตัวพัฒนาตนเอง ให้มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น มีการนำภูมิปัญญาและทรัพยากรในท้องถิ่นที่มีอยู่ นำมาจัดเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชน ดังนั้นการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว (7 Greens Concept) จึงเป็นการยกระดับคุณภาพการท่องเที่ยวให้กับชุมชน

บ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคี อำเภอน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา เป็นหมู่บ้านที่มีการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (ราณี อธิชัยกุล 2556: 1-8) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นกิจกรรมการเกษตร การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว การดำเนินกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้ด้านการเกษตร และวิถีการดำรงชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี ทั้งวิถีชีวิตดั้งเดิมจนถึงการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เป็นการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดการเรียนรู้ทำให้

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4 The 4th STOU Graduate Research Conference

เกิดประโยชน์ ก่อให้เกิดรายได้ต่อชุมชนและเกษตรกร รวมทั้งการอนุรักษ์ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนและผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม และบ้านบุไทร มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในชุมชนที่หลากหลาย ได้แก่ กิจกรรมการทำเกษตรอินทรีย์ กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในท้องถิ่น การแสดงดนตรีกลุ่มดนตรีพื้นบ้าน นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวจะได้สัมผัสกับวิถีชีวิตของชาวนุไท ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องศึกษาการจัดการท่องเที่ยวชุมชนตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน ให้เป็นไปตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของคณะกรรมการชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยวชุมชนบ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคีอำเภอด่านช้าง จังหวัดนครราชสีมา
- 2) เพื่อศึกษาสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวที่บ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคีอำเภอด่านช้าง จังหวัดนครราชสีมา
- 3) เพื่อศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวของชุมชนบ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคี อำเภอด่านช้าง จังหวัดนครราชสีมา
- 4) เพื่อศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวของชุมชนบ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคี อำเภอด่านช้าง จังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ทำการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ 1) คณะกรรมการในชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวชุมชน จำนวน 12 ราย 2) นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแบบพักค้างคืน ในบ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคี อำเภอด่านช้าง จังหวัดนครราชสีมา ในช่วงเดือน เมษายน 2557 – เดือนพฤษภาคม 2557 โดยอ้างอิงจากข้อมูลนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักในบ้านบุไทร ในช่วงเดือนเมษายน – เดือนพฤษภาคม ของปี 2554 - 2556 จำนวน 261 ราย กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ Yamane ได้นักท่องเที่ยวจำนวน 157 ราย และสุ่มแบบพบโดยบังเอิญ 3) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี จำนวน 1 ราย

เครื่องมือการวิจัยที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบสัมภาษณ์สำหรับคณะกรรมการชุมชน ประกอบด้วย (1) สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ (2) การจัดการการท่องเที่ยวตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว (3) ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวสีเขียว 2) แบบสัมภาษณ์สำหรับนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย (1) สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ (2) การจัดการการท่องเที่ยวตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว (3) ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวสีเขียว 3) แบบสัมภาษณ์สำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องการส่งเสริมการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 1) แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน 2) การส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4 The 4th STOU Graduate Research Conference

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัย

1. สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ

คณะกรรมการชุมชนประมาณสองในสามเป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 41.58 ปี ทั้งหมดมีสถานภาพสมรส ส่วนใหญ่จบมัธยมศึกษาตอนปลาย ประมาณหนึ่งในสามประกอบอาชีพทำการเกษตร และรับจ้างทั่วไป มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 11,041.67 บาท และมีประสบการณ์การทำงานกับชุมชนเฉลี่ย 7.58 ปี และสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวประมาณสองในสามเป็นเพศหญิง ประมาณหนึ่งในสามมีอายุระหว่าง 21-30 ปี มีอายุเฉลี่ย 34.40 ปี เกินครึ่งหนึ่งมีสถานภาพโสด และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี เกือบครึ่งหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณหนึ่งในสามมีอาชีพรับราชการ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 16,924.78 บาท เกือบครึ่งหนึ่งเดินทางมาเพื่อท่องเที่ยวพักผ่อน และเกินครึ่งรับรู้ข่าวสารการท่องเที่ยวจากอินเทอร์เน็ต

2. การจัดการการท่องเที่ยวตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว

การจัดการการท่องเที่ยวตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวของชุมชนบ้านบุไทร พบว่า ในภาพรวมชุมชนบ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคี อำเภอน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตามแนวคิดการท่องเที่ยวในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกันทั้งคณะกรรมการและนักท่องเที่ยว คือ มีการจัดการการท่องเที่ยวที่สอดคล้องเป็นไปตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหัวใจสีเขียว ด้านแหล่งท่องเที่ยวสีเขียว ด้านชุมชนสีเขียว ด้านกิจกรรมสีเขียว ด้านการบริการสีเขียว และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ส่วนด้านที่ไม่สอดคล้องตามแนวคิดดังกล่าว คือ ด้านรูปแบบการเดินทางสีเขียว

2.1 คณะกรรมการชุมชน

1) ด้านหัวใจสีเขียว พบว่า ชุมชนมีแนวปฏิบัติของการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนที่สอดคล้องกับแนวคิดด้านหัวใจสีเขียวครบทุกประเด็น จากแนวปฏิบัติ 5 ประเด็น คือ 1. ให้ความสำคัญต่อความยั่งยืนในระยะยาวทั้งในเรื่องสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจรวมทั้งการหลีกเลี่ยง ลด ละ ทดแทน การปฏิบัติที่เป็นสาเหตุของการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 2. เคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการรักษาสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 3. มีการกำหนดแผนกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 4. ไม่สนับสนุนให้นักท่องเที่ยวซื้อสินค้า ของที่ระลึกที่ทำจากทรัพยากรธรรมชาติที่หายาก หรือกำลังสูญพันธุ์หรือมีแนวโน้มลดลง และ 5. ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ที่เข้ามาช่วยดำเนินการป้องกันทรัพยากรธรรมชาติ ร่วมกันรักษาและฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมในชุมชนและบริเวณโดยรอบ

2) ด้านรูปแบบการเดินทางสีเขียว พบว่า ชุมชนมีแนวปฏิบัติของการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนที่ไม่สอดคล้องกับแนวคิดด้านนี้ คือมีแนวปฏิบัติที่สอดคล้องเพียง 1 ประเด็น จาก 3 ประเด็น โดยประเด็นที่สอดคล้อง คือ มีการจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนแสดงที่ตั้ง ระยะทางที่สั้น

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

ที่สุด จากตัวเมืองสุโขทัย เพื่อแนะนำนักท่องเที่ยว ส่วนประเด็นที่ไม่สอดคล้องมี 2 ประเด็น คือ 1.ชุมชนยังไม่มี การแนะนำให้นักท่องเที่ยวเลือกใช้นาพาหนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและประหยัดพลังงาน และ 2.ไม่มีการ ตรวจวัดการใช้พลังงานของพาหนะที่ใช้น้ำมันนักท่องเที่ยว และมีแนวปฏิบัติที่สอดคล้องเพียงประเด็นเดียว

3) **ด้านแหล่งท่องเที่ยวสีเขียว** พบว่า ชุมชนมีแนวปฏิบัติของการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนที่ สอดคล้องกับแนวคิดด้านนี้ 16 ประเด็น จาก 19 ประเด็น ดังนี้ 1. มีการออกแบบก่อสร้างอาคารสาธิตอุปโภค - สาธารณูปโภค สอดคล้องกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมโดยคำนึงถึงหลักการออกแบบก่อสร้างที่ยั่งยืน 2.มีการ กำหนดแผนการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่เหมาะสม และมีการดำเนินงานตามแผนเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมของ แหล่งท่องเที่ยว 3.มีการกำหนดระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติการใช้พื้นที่สำหรับนักท่องเที่ยว โดยมีการแจ้งหรือ ชี้แจงให้นักท่องเที่ยวรับทราบในโอกาสแรกที่เดินมาถึง 4. มีสื่อที่ใช้ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับแหล่ง ท่องเที่ยวมีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทั้งหมด 5. ไม่สัญญาเสนอสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้แก่นักท่องเที่ยวโดยไม่ สามารถทำได้จริง 6. มีข้อมูลและบริการสื่อความหมาย เกี่ยวกับพื้นที่คุณค่าของทรัพยากรท่องเที่ยวและ องค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมที่สำคัญๆ ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน 7. มีคำอธิบายขอความร่วมมือให้ นักท่องเที่ยว ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเหมาะสม 8. มีการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 9. มีการ แก้ไขปรับปรุงผลการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 10. มีการหารือร่วมกับชุมชนโดยรอบ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ เพื่อร่วมกันในการรักษาสิ่งแวดล้อมและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 11. มีการใช้ ชนิดพืชพันธุ์ท้องถิ่นในการตกแต่ง และฟื้นฟูภูมิทัศน์ ระบบนิเวศเพื่อสร้างความร่มรื่น และช่วยลดซับก๊าซ คาร์บอนไดออกไซด์โดยเฉพาะบริเวณที่เชื่อมโทรคมนาคมสองข้างถนนและโซนบริการ 12. มีการปลูกต้นไม้ ไม้ยืนต้น ไม้ผล หรือไม้ประดับในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสร้างความร่มรื่น 13. มีมาตรการป้องกัน รักษาและทำนุ บำรุงสถานที่และมรดกทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี วัฒนธรรม และสิ่งที่เป็นความเชื่อของท้องถิ่น 14. มีการ จัดเตรียมอาหารและสิ่งอื่นๆ ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของท้องถิ่น 15. มีการส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวมีโอกาสได้ สัมผัสและเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและชีวิตของท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด และ 16. มีการส่งเสริมให้ นักท่องเที่ยวมีโอกาสได้สัมผัสและเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและชีวิตของท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด ส่วนแนวปฏิบัติที่คณะกรรมการชุมชนเห็นว่ายังไม่สอดคล้อง กับแนวคิดดังกล่าว มี 3 ประเด็น ได้แก่ 1.การ ออกแบบสิ่งก่อสร้าง ที่เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุ เด็ก และคนพิการ สามารถมาใช้โดย สะดวกและปลอดภัยและ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 2.การตรวจสอบการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากแหล่งที่มาต่างๆ ภายในพื้นที่ของ ชุมชน และ 3.การใช้ศิลปะ สถาปัตยกรรม หรือมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นของท้องถิ่นในการออกแบบ ตกแต่ง อาคารสถานที่

4) **ด้านชุมชนสีเขียว** พบว่า ชุมชนมีแนวปฏิบัติของการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนที่สอดคล้อง กับแนวคิดด้านนี้ 11 ประเด็น จาก 12 ประเด็น ดังนี้ 1. ไม่ขาย/ผลิต/จำหน่ายของที่ระลึกที่ทำจากทรัพยากรธรรมชาติ ที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์ ทั้งพืช สัตว์ และสิ่งไม่มีชีวิตอื่นๆ แก่นักท่องเที่ยว 2. สมาชิกชุมชนร่วมกันปลูก ต้นไม้เพื่อสร้างความร่มรื่นบริเวณชุมชน พื้นที่การเกษตร และแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค 3. ยึดแนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยว 4. แสดงออกถึงความไม่ตรีจิต และเอื้ออาทรต่อ นักท่องเที่ยวในฐานะเป็นเจ้าบ้านที่ดี 5. มีการประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานการท่องเที่ยวในชุมชนทั้ง ด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและเศรษฐกิจในระยะเวลาที่เหมาะสม เพื่อใช้เป็นบทเรียนในการแก้ไข ปรับปรุงการ

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

ดำเนินงานให้ดีขึ้นโอกาสต่อไป 6. มีการฝึกอบรมเพิ่มทักษะและตามแนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์รวมทั้งการให้บริการทางการท่องเที่ยวแก่สมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้อง โดยขอการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง 7. ปราชญ์/ผู้รู้ในท้องถิ่นถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาพื้นบ้านที่มีคุณค่าให้แก่เยาวชนรุ่นใหม่ได้ยึดถือปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง 8. มีมัคคุเทศน์ท้องถิ่นหรือสมาชิกชุมชนที่สามารถสื่อสารหรือใช้ภาษาต่างประเทศกับนักท่องเที่ยวต่างชาติได้ 9. มีการจัดสรรรายได้และประโยชน์อื่นๆจากการท่องเที่ยวให้แก่สมาชิกชุมชนด้วยความเป็นธรรมโปร่งใส ตรวจสอบได้ 10. มีมาตรการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเรื่องความปลอดภัยทั้งในชีวิต และทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวและสมาชิกชุมชนด้วยตนเอง ส่วนแนวปฏิบัติที่ไม่สอดคล้อง มี 1 ประเด็น คือ การมีมาตรการป้องกัน ตรวจสอบ และแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการพัฒนาสิ่งแวดล้อมความสะอาด ระบบสาธารณสุขโลก สาธารณูปการ

5) **ด้านกิจกรรมสีเขียว** พบว่า ชุมชนมีแนวปฏิบัติของการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนที่สอดคล้องกับแนวคิดด้านนี้ 12 ประเด็น จาก 13 ประเด็น ดังนี้ 1. มีการจัดการเพื่อให้ชุมชนสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย 2. มีการดำเนินการเพื่อลดปริมาณขยะและของเสียในชุมชน 3. มีการห้ามปรามนักท่องเที่ยวมิให้ทิ้งขยะลงในแหล่งน้ำหรือที่สาธารณะ 4. มีการลดการใช้พลังงานในบ้านเรือนด้วยการปิดทีวี หรือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่นๆ เมื่อเลิกใช้งานแล้ว 5. มีการดำเนินการเพื่อลดการใช้สารเคมีและสารอันตราย 6. มีการปลูกต้นไม้โดยเฉพาะพันธุ์ไม้ท้องถิ่นภายในชุมชนเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ 7. มีการจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสเรียนรู้และสัมผัสกับแหล่งท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติ และวิถีชุมชนอย่างใกล้ชิด 8. ให้การต้อนรับและบริการนักท่องเที่ยวด้วยเอกลักษณ์ความเป็นไทย 9. มีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมความสะอาดรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเท่าที่จำเป็นโดยมีปริมาณหรือขนาดที่เหมาะสมกับขีดความสามารถที่รองรับได้ของบริเวณนั้น 10. กิจกรรมท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น 11. จัดให้มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนโดยใช้สื่อแบบต่างๆ และ 12. มีการประเมินศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย โอกาส และข้อจำกัดเพื่อใช้เป็นฐานในการจัดประเภทกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีศักยภาพ ส่วนแนวปฏิบัติที่ไม่สอดคล้อง มี 1 ประเด็น คือ การดำเนินการเพื่อลดการใช้น้ำ เช่น การเลือกใช้อุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อประหยัด

6) **ด้านการบริการสีเขียว** พบว่า ชุมชนมีแนวปฏิบัติของการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนที่สอดคล้องกับแนวคิดด้านนี้ 7 ประเด็น จาก 11 ประเด็น ดังนี้ 1. การบริการต่างๆ ที่จัดให้แก่นักท่องเที่ยวมีตามแนวคิดขั้นต่ำ ตั้งแต่เรื่อง ความสะอาด ความสะดวก ความปลอดภัย 2. การคิดค่าบริการต่างๆ ที่กำหนดขึ้น (เช่น ค่าที่พัก อาหาร ของที่ระลึก ผลิตภัณฑ์อื่นๆ) กำหนดด้วยความเหมาะสมและเป็นธรรม ไม่เอาเปรียบนักท่องเที่ยว 3. เน้นการใช้วัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ที่มาจากชุมชนในการให้บริการหรือเป็นของที่ระลึกจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว ทั้งอาหาร เครื่องดื่ม หัตถกรรม การแสดง ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร 4. ส่งเสริมการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมในชุมชน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่นและหลีกเลี่ยงหรือไม่อนุญาตให้มีการจัดแสดงใดๆ ที่อาจสร้างผลกระทบหรือขัดต่อประเพณีหรือความเชื่อของคนในท้องถิ่น 5. มีบริการของชุมชนท้องถิ่น เช่น ร้านอาหาร เครื่องดื่ม ที่พัก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น 6. มีการส่งสมาชิกชุมชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องไปฝึกอบรมให้มีความรู้ ทักษะ และยกระดับตามแนวคิดของการบริการด้านต่างๆ 7. มีการอบรมสมาชิกชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ให้เห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวที่รักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม ส่วนแนวปฏิบัติที่ไม่สอดคล้อง มี 4 ประเด็น คือ 1. การประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อมและปัญหาโลกร้อนให้

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4

The 4th STOU Graduate Research Conference

นักท่องเที่ยวที่มาพักในชุมชนทราบ เพื่อให้เกิดเป็นการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2. การมีแผนการตลาด และประชาสัมพันธ์ ประเด็นด้านการบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและร่วมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของชุมชน เพื่อเป็นทางเลือกที่จะให้บริการแก่นักท่องเที่ยว 3. การรณรงค์ เชิญชวนนักท่องเที่ยวให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมป้องกัน แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น การประหยัดน้ำ ประหยัดไฟ การใช้ผ้าเช็ดตัว ผ้าปูที่นอนซ้ำ 4. การจัดการพื้นที่สูบบุหรี่แยกออกจากพื้นที่ส่วนอื่นๆ และมีป้ายบอกอย่างชัดเจน

7) ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม พบว่า ชุมชนมีแนวปฏิบัติของการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนที่สอดคล้องกับแนวคิดด้านนี้ 4 ประเด็น จาก 6 ประเด็น ดังนี้ 1. มีการรณรงค์ให้บุคคลทั่วไป และองค์กรต่างๆ บริจาคทุนทรัพย์หรือสละแรงกาย หรือกำลังความคิดในการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับการรักษาหรือฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 2. มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนโดยรอบเข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการทางการท่องเที่ยว 3. มีการแบ่งสรรรายได้ส่วนหนึ่งที่เกิดจากการท่องเที่ยวไปทำเป็นโครงการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน และ 4. สนับสนุนให้นักท่องเที่ยวซื้อผลิตภัณฑ์และบริการจากชุมชน ส่วนแนวปฏิบัติที่ไม่สอดคล้อง มี 2 ประเด็น คือ การรณรงค์ให้นำแนวทางและข้อปฏิบัติในการรักษาหรือฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม และวิธีการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกไปปฏิบัติที่บ้านตามความเหมาะสม และการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่เป็นโปรแกรมพิเศษที่ช่วยเหลือชุมชนท้องถิ่นที่ด้อยโอกาสหรืออยู่ในเขตทุรกันดาร หรือที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ

2.2 นักท่องเที่ยว

1) ด้านหัวใจสีเขียว พบว่า นักท่องเที่ยวทั้งหมดและส่วนใหญ่ (ร้อยละ 100.00 96.82 และ 92.99) เห็นว่าชุมชนมีแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับแนวคิดด้านนี้ ดังนี้ 1. ชุมชนให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ที่เข้ามาช่วยดำเนินการป้องกันทรัพยากรธรรมชาติ ร่วมกันรักษาและฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมในชุมชนและบริเวณโดยรอบ 2. ชุมชนไม่สนับสนุนให้นักท่องเที่ยวซื้อสินค้า ของที่ระลึกที่ทำจากทรัพยากรธรรมชาติที่หายากหรือกำลังสูญพันธุ์หรือมีแนวโน้มลดลง และ 3. สมาชิกชุมชนเคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการรักษาสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตามลำดับ

2) ด้านรูปแบบการเดินทางสีเขียว พบว่า นักท่องเที่ยวเห็นว่าชุมชนมีแนวปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับแนวคิดด้านนี้ คือ นักท่องเที่ยวทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) เห็นว่า 1. ชุมชนไม่มีการแนะนำให้นักท่องเที่ยวเลือกใช้ยานพาหนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2. ไม่มีการตรวจวัดการใช้พลังงานของพาหนะที่ใช้ขนส่งนักท่องเที่ยวและมีแนวปฏิบัติที่สอดคล้องเพียงประเด็นเดียว คือ นักท่องเที่ยวทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) เห็นว่า ชุมชนมีการจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนแสดงที่ตั้ง ระยะทางที่สั้นที่สุด จากตัวเมืองสู่ชุมชน เพื่อแนะนำนักท่องเที่ยว

3) ด้านแหล่งท่องเที่ยวสีเขียว พบว่า ชุมชนมีแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับแนวคิดด้านนี้ ดังนี้ นักท่องเที่ยวทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) เห็นว่า 1. ชุมชนมีการกำหนดแผนการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่เหมาะสม 2. มีการกำหนดระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติการใช้พื้นที่สำหรับนักท่องเที่ยว โดยมีการแจ้งหรือชี้แจงให้นักท่องเที่ยวรับทราบในโอกาสแรกที่เดินมาถึง 3. มีคำอธิบายขอความร่วมมือให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเหมาะสม 4. ไม่สัญญาเสนอสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้แก่นักท่องเที่ยว โดยไม่สามารถกระทำได้จริง 5. มีการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 6. มีการใช้ชนิดพืชพันธุ์ท้องถิ่นในการตกแต่ง และฟื้นฟูภูมิทัศน์

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

ระบบนิเวศน์เพื่อสร้างความร่มรื่น 7. มีการปลูกต้นไม้ ไม่ขึ้นต้น ไม่ผล หรือไม้ประดับในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว 8. มีมาตรการป้องกัน รักษา และทำนุบำรุงสถานที่และมรดกทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี วัฒนธรรม และสิ่งที่เป็นความเชื่อของท้องถิ่น 9. มีการจัดเตรียมอาหารและสิ่งอื่นๆ ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของท้องถิ่น 10. มีการส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวมีโอกาสได้สัมผัสและเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและชีวิตของท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด 11. มีการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ (ร้อยละ 96.18 87.26) เห็นว่า 1. ชุมชนมีการออกแบบ ก่อสร้างอาคารสาธารณูปโภค-สาธารณูปการ สอดคล้องกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม และ 2. มีสื่อที่ใช้ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวมีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทั้งหมด ตามลำดับ แต่มีแนวปฏิบัติที่นักท่องเที่ยวเห็นว่าไม่สอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าว คือ 1. การออกแบบสิ่ง ก่อสร้าง ที่เปิดโอกาสให้แก่ผู้สูงอายุ เด็ก และคนพิการ สามารถมาใช้โดยสะดวกและปลอดภัยและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และ 2. การตรวจสอบการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากแหล่งที่มาต่างๆ ภายในพื้นที่ของชุมชน

4) **ด้านชุมชนสีเขียว** พบว่า ชุมชนมีแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับแนวคิดด้านนี้ ดังนี้ นักท่องเที่ยวทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) เห็นว่า 1. ชุมชนไม่ขาย/ผลิต/จำหน่ายของที่ระลึกที่ทำจากทรัพยากรธรรมชาติที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์ ทั้งพืช สัตว์ และสิ่งไม่มีชีวิตอื่นๆ แก่ นักท่องเที่ยว 2. ชุมชนร่วมกันปลูกต้นไม้เพื่อสร้างความร่มรื่น บริเวณชุมชน พื้นที่การเกษตร และแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค 3. ชุมชนยึดแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยว 4. สมาชิกชุมชนแสดงออกถึงความมีไมตรีจิต และเอื้ออาทรต่อนักท่องเที่ยวในฐานะเป็นเจ้าบ้านที่ดี 5. สมาชิกชุมชนมีการกำหนด และปฏิบัติตามกรอบจรรยาบรรณเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการต้อนรับและให้บริการในเรื่องต่างๆ แก่ นักท่องเที่ยว 6. ชุมชนมีมาตรการป้องกัน เรื่องความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว แต่มีประเด็นที่นักท่องเที่ยวเห็นว่าชุมชนไม่มีการดำเนินการตามแนวปฏิบัติดังกล่าว คือ การมีมาตรการป้องกัน ตรวจสอบ และแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ

5) **ด้านกิจกรรมสีเขียว** พบว่า ชุมชนมีแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับแนวคิดด้านนี้ ดังนี้ นักท่องเที่ยวทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) เห็นว่า 1. ชุมมีการจัดการเพื่อให้ชุมชนสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย 2. มีการดำเนินการเพื่อลดปริมาณขยะและของเสียในชุมชน 3. มีการห้ามปรามนักท่องเที่ยวมิให้ทิ้งขยะลงในแหล่งน้ำหรือที่สาธารณะ 4. มีการดำเนินการเพื่อลดการใช้สารเคมีและสารอันตราย 5. มีการจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสเรียนรู้และสัมผัสกับแหล่งท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติและวิถีชุมชนอย่างใกล้ชิด 6. มีการปลูกต้นไม้ โดยเฉพาะพันธุ์ไม้ท้องถิ่นภายในชุมชนเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ 7. คนในชุมชนให้การต้อนรับและบริการนักท่องเที่ยวด้วยรอยยิ้มและเอกลักษณ์ความเป็นไทย 8. มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเท่าที่จำเป็นโดยมีปริมาณหรือขนาดที่เหมาะสมกับขีดความสามารถที่รองรับได้ของบริเวณนั้น 9. กิจกรรมท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น 10. จัดให้มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนโดยใช้สื่อแบบต่างๆ แต่มีแนวปฏิบัติที่นักท่องเที่ยวเห็นว่าไม่สอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าว คือ การดำเนินการเพื่อลดการใช้น้ำ และการณรงค์ลดการใช้พลังงานในบ้านเรือน

6) **ด้านการบริการสีเขียว** พบว่า ชุมชนมีแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับแนวคิดด้านนี้ ดังนี้ นักท่องเที่ยวทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) เห็นว่า 1. ชุมชนมีการบริการต่างๆ ที่จัดให้แก่ นักท่องเที่ยวมีมาตรฐานขั้นต่ำ

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4

The 4th STOU Graduate Research Conference

ตั้งแต่เรื่อง ความสะอาด ความสะดวก ความปลอดภัย 2. การคิดค่าบริการต่างๆ ที่กำหนดขึ้น กำหนดด้วยความเหมาะสมและเป็นธรรม ไม่เอาเปรียบนักท่องเที่ยว 3. เน้นการใช้วัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ที่มาจากชุมชนในการให้บริการ หรือเป็นของที่ระลึกจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว ทั้งอาหาร เครื่องดื่ม หัตถกรรม การแสดง ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร 4. ส่งเสริมการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมในชุมชน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่นและหลีกเลี่ยงหรือไม่อนุญาตให้มีการจัดแสดงใดๆ ที่อาจสร้างผลกระทบหรือขัดต่อประเพณีหรือความเชื่อของคนในท้องถิ่น 5. มีบริการของชุมชนท้องถิ่น เช่น ร้านอาหาร เครื่องดื่ม แต่มีแนวปฏิบัติที่นักท่องเที่ยวเห็นว่าไม่สอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าว คือ 1. การประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อมและปัญหาโลกร้อนให้นักท่องเที่ยวที่มาพักในชุมชนทราบ เพื่อให้เกิดเป็นการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2. การประชาสัมพันธ์ประเด็นด้านการบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและร่วมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของชุมชน เพื่อเป็นทางเลือกที่จะให้บริการแก่นักท่องเที่ยว 3. มีการรณรงค์เชิญชวนนักท่องเที่ยวให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมป้องกัน แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น การประหยัดน้ำ ประหยัดไฟ การใช้ผ้าเช็ดตัว ผ้าปูที่นอนซ้ำ 4. การจัดการพื้นที่สูบบุหรี่แยกออกจากพื้นที่ส่วนอื่นๆ และมีป้ายบอกอย่างชัดเจน

7) ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม พบว่า ชุมชนมีแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับแนวคิดด้านนี้ ดังนี้ นักท่องเที่ยวทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) เห็นว่า 1. ชุมชนมีการรณรงค์ให้บุคคลทั่วไปและองค์กรต่างๆ บริจาคทุนทรัพย์ หรือสละแรงกาย หรือกำลังความคิดในการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับการรักษาหรือฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม 2. สนับสนุนให้นักท่องเที่ยวซื้อผลิตภัณฑ์และบริการจากชุมชน และนักท่องเที่ยวมากกว่าสองในสาม (ร้อยละ 75.16) เห็นว่า ชุมชนโดยรอบเข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการทางท่องเที่ยว แต่มีแนวปฏิบัติที่นักท่องเที่ยวเห็นว่าไม่สอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าว คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่เป็นโปรแกรมพิเศษที่ช่วยเหลือชุมชนท้องถิ่นที่ด้อยโอกาส หรืออยู่ในเขตทุรกันดาร หรือที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะ

3.1 คณะกรรมการชุมชน

1) ด้านรูปแบบการเดินทางสีเขียว ชุมชนไม่ได้มีการดำเนินการในเรื่องการแนะนำให้นักท่องเที่ยวเลือกใช้ยานพาหนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและประหยัดพลังงาน เพราะกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในชุมชนไม่ค่อยใช้ยานพาหนะในการเดินทาง

2) ด้านแหล่งท่องเที่ยวสีเขียว ชุมชนไม่มีการออกแบบสิ่งก่อสร้างที่เปิดโอกาส ให้แก่ผู้สูงอายุ เด็ก และคนพิการที่สามารถใช้โดยสะดวก ปลอดภัย เนื่องจากสิ่งก่อสร้างภายในที่พักส่วนใหญ่มักจะเป็นสิ่งก่อสร้างเดิมที่มีอยู่แล้ว

3) ด้านชุมชนสีเขียว ปัจจุบันชุมชนมีการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการต่างๆ มากขึ้น แต่ชุมชนก็ยังไม่มีมาตรการป้องกัน ตรวจสอบ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

4) ด้านกิจกรรมสีเขียว ชุมชนยังไม่ได้มีการเลือกใช้อุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อช่วยลดการประหยัดน้ำ เนื่องจากใช้อุปกรณ์ที่มีอยู่เดิม

5) ด้านการบริการสีเขียว ชุมชนยังไม่ได้มีการจัดพื้นที่สูบบุหรี่แยกจากพื้นที่ส่วนอื่นๆ

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

6) ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ชุมชนยังไม่มีกิจกรรมรณรงค์ให้มีการนำแนวทางและข้อปฏิบัติ วิธีลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกไปปฏิบัติที่บ้าน

3.2 นักท่องเที่ยว

1) ด้านหัวใจสีเขียว พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนน้อย (ร้อยละ 8.28 5.73 และ 1.90) ยังเห็นว่าประเด็นที่เป็นปัญหา คือ ชุมชนให้ความสำคัญต่อความยั่งยืนในระยะยาวทั้งในเรื่องสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจรวมทั้งการหลีกเลี่ยง ลด ละ ทดแทน การปฏิบัติที่เป็นสาเหตุของการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การกำหนดแผนกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวซื้อสินค้า ของที่ระลึกที่ทำจากทรัพยากรธรรมชาติที่หายากหรือกำลังสูญพันธุ์หรือมีแนวโน้มลดลง

2) ด้านรูปแบบการเดินทางสีเขียว พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนน้อย (ร้อยละ 17.20) ยังเห็นว่าประเด็นที่เป็นปัญหา คือ การแนะนำให้นักท่องเที่ยวเลือกใช้ยานพาหนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและประหยัดพลังงาน และนักท่องเที่ยวได้เสนอว่า ชุมชนควรจัดให้มีจักรยานสำหรับปั่นในชุมชน เพื่อเป็นการประหยัดพลังงาน

3) ด้านการบริการสีเขียว พบว่า นักท่องเที่ยวมากกว่าหนึ่งในสี่ (ร้อยละ 27.38) ยังเห็นว่าประเด็นที่เป็นปัญหา คือ การจัดการพื้นที่สูบบุหรี่ในชุมชน และได้เสนอแนะให้มีการจัดพื้นที่สำหรับสูบบุหรี่ออกจากพื้นที่ส่วนอื่นๆ อย่างชัดเจน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวของชุมชนบ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคี อำเภอน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา พบว่า นักท่องเที่ยว และคณะกรรมการชุมชน เห็นสอดคล้องตรงกันว่าชุมชนบ้านบุไทร มีการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวในระดับสูง แต่เมื่อพิจารณา ทั้ง 7 ด้าน พบว่า มีการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวเพียง 6 ด้าน โดยด้านที่มีการจัดการตามแนวคิด ได้แก่ 1. ด้านหัวใจสีเขียว 2. ด้านแหล่งท่องเที่ยวสีเขียว 3. ด้านชุมชนสีเขียว 4. ด้านกิจกรรมสีเขียว 5. ด้านการบริการสีเขียว 6. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และด้านที่ยังไม่เป็นไปตามแนวคิดการท่องเที่ยว ได้แก่ ด้านรูปแบบการเดินทางสีเขียว ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ด้านหัวใจสีเขียว จากการศึกษาพบว่า ทั้งคณะกรรมการชุมชน และนักท่องเที่ยวเห็นสอดคล้องตรงกันว่า มีแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับแนวคิดด้านนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สมาชิกชุมชนบ้านบุไทรได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มอนุรักษ์ต้นน้ำมูล ซึ่งกลุ่มดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม เช่น การดูแลป้องกันสัตว์ป่า การป้องกันไฟฟ้า และการทำลายสิ่งแวดล้อม การลดละเลิกการใช้สารเคมีทางการเกษตร ส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์ ดังนั้น จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ สมาชิกชุมชนมีแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับแนวคิดด้านหัวใจสีเขียว คือ มีการรับรู้และตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. ด้านรูปแบบการเดินทางสีเขียว จากการศึกษาพบว่า ทั้งคณะกรรมการชุมชน และนักท่องเที่ยวเห็นสอดคล้องตรงกันว่า มีแนวปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับแนวคิดด้านนี้ คือชุมชนไม่มีการแนะนำให้นักท่องเที่ยวเลือกใช้ยานพาหนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และไม่การตรวจวัดการใช้พลังงานของพาหนะที่ใช้ขนส่ง

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

นักท่องเที่ยว ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าบริบทการท่องเที่ยวชุมชนบ้านบุไทร มีกิจกรรมการท่องเที่ยวไม่ต้องใช้ยานพาหนะในการเดินทางมากนัก และเห็นว่ายังไม่มีควมจำเป็นในการดำเนินการด้านนี้ รวมถึงชุมชนยังไม่เคยได้รับการส่งเสริมเกี่ยวกับ วิธีการเดินทางและรูปแบบการให้บริการทางการท่องเที่ยว ที่เป็นการประหยัดพลังงาน

3. ด้านแหล่งท่องเที่ยวสีเขียว จากการศึกษาพบว่า ทั้งคณะกรรมการชุมชน และนักท่องเที่ยวเห็นสอดคล้องตรงกันว่า มีแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับแนวคิดด้านนี้ แต่มีแนวปฏิบัติที่ชุมชนไม่มีการดำเนินการตามแนวคิดด้านนี้ คือ 1. การออกแบบสิ่งก่อสร้างที่เปิดโอกาส ให้แก่ผู้สูงอายุ เด็ก และคนพิการที่สามารถใช้โดยสะดวก ปลอดภัย 2. การตรวจสอบการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากแหล่งที่มาต่างๆ ภายในพื้นที่ของชุมชน และ 3. การใช้ศิลปะ สถาปัตยกรรม หรือมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นของท้องถิ่นในการออกแบบ ตกแต่งอาคารสถานที่ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า สิ่งก่อสร้างในชุมชนอาคารบ้านเรือน เป็นสิ่งก่อสร้างที่มีอยู่เดิม เพียงแต่ปรับเปลี่ยนให้มีมาตรฐานในการรองรับนักท่องเที่ยวเท่านั้น เช่นมาตรฐานโสมสเคย์ ส่วนในด้านการตรวจสอบการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากแหล่งที่มาต่างๆ ภายในพื้นที่ของชุมชนนั้นที่ยังไม่มีการดำเนินการทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่ายังไม่เกิดผลกระทบในด้านนี้จึงทำให้ยังไม่เห็นปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงยังไม่มีหน่วยงานที่เข้าไปส่งเสริมในด้านนี้

4. ด้านชุมชนสีเขียว จากการศึกษาพบว่า ทั้งคณะกรรมการชุมชน และนักท่องเที่ยวเห็นสอดคล้องตรงกันว่า มีแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับแนวคิดด้านนี้ แต่มีแนวปฏิบัติที่ชุมชนไม่มีการดำเนินการตามแนวคิดด้านนี้ คือ การมีมาตรการป้องกัน ตรวจสอบ และแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก หรือสิ่งก่อสร้างต่างๆ ในชุมชน ยังไม่ได้รับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชน

5. ด้านกิจกรรมสีเขียว จากการศึกษาพบว่า ทั้งคณะกรรมการชุมชน และนักท่องเที่ยวเห็นสอดคล้องตรงกันว่า มีแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับแนวคิดด้านนี้ แต่มีแนวปฏิบัติที่ชุมชนไม่มีการดำเนินการตามแนวคิดด้านนี้ คือ การดำเนินการเพื่อลดการใช้น้ำ เช่น การเลือกใช้อุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อประหยัด และการรณรงค์ลดการใช้พลังงานในบ้านเรือน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอุปกรณ์การใช้น้ำต่างๆ ที่ใช้อยู่เป็นอุปกรณ์ที่มีอยู่เดิม

6. ด้านการบริการสีเขียว จากการศึกษาพบว่า ทั้งคณะกรรมการชุมชน และนักท่องเที่ยวเห็นสอดคล้องตรงกันว่า มีแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับแนวคิดด้านนี้ แต่มีแนวปฏิบัติที่ชุมชนไม่มีการดำเนินการตามแนวคิดด้านนี้ คือ 1. การประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อมและปัญหาโลกร้อนให้นักท่องเที่ยวที่มาพักในชุมชนทราบ เพื่อให้เกิดเป็นการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2. การมีแผนการตลาดและประชาสัมพันธ์ ประเด็นด้านการบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและร่วมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของชุมชน เพื่อเป็นทางเลือกที่จะให้บริการแก่นักท่องเที่ยว 3. การรณรงค์ เชิญชวนนักท่องเที่ยวให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมป้องกัน แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น การประหยัดน้ำ ประหยัดไฟ การใช้ผ้าเช็ดตัว ผ้าปูที่นอนซ้ำ 4. การจัดการพื้นที่สุขุมหรือแยกออกจากพื้นที่ส่วนอื่นๆ และมีป้ายบอกอย่างชัดเจน ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า หน่วยงานที่ให้การส่งเสริมชุมชนยังไม่ได้ส่งเสริมโดยตรงเกี่ยวกับการลดปัญหาโลกร้อนกับการท่องเที่ยวชุมชน จึงทำให้ไม่มีแผนการประชาสัมพันธ์ในเรื่องนี้อย่างชัดเจน

7. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม จากการศึกษาพบว่า ทั้งคณะกรรมการชุมชน และนักท่องเที่ยวเห็นสอดคล้องตรงกันว่า มีแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับแนวคิดด้านนี้ แต่มีแนวปฏิบัติที่ชุมชนไม่มีการดำเนินการ ตามแนวคิดด้านนี้ คือ 1. การรณรงค์ให้นำแนวทางและข้อปฏิบัติในการรักษาหรือฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม และ

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4

The 4th STOU Graduate Research Conference

วิธีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกไปปฏิบัติที่บ้านตามความเหมาะสม และ 2. การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่เป็นโปรแกรมพิเศษที่ช่วยเหลือชุมชนท้องถิ่นที่ด้อยโอกาส หรืออยู่ในเขตทุรกันดาร หรือที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ ซึ่งเป็นเพราะว่าหน่วยงานที่ส่งเสริมยังไม่มีงบส่งเสริมในประเด็นดังกล่าวอย่างชัดเจน

ซึ่งจากผลการศึกษา พบว่า ชุมชนบ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคี อำเภอน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีการจัดการการท่องเที่ยวชุมชน สอดคล้องกับ แนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว หรือ 7 Greens Concept ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (คู่มือลดภาวะโลกร้อนด้วย 7 Greens: 2-36) ที่ได้ระบุว่า กาท่ ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ต้องดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับ แนวคิด 7 ด้าน ประกอบด้วย 1. หัวใจสีเขียว 2.รูปแบบการเดินทางสีเขียว 3. แหล่งท่องเที่ยวสีเขียว 4. ชุมชนสีเขียว 5. กิจกรรมสีเขียว 6. การบริการสีเขียว และ 7. ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับ นิสารัตน์ จุลวงศ์ (2553: 17) ที่กล่าวว่า การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนเป็นการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยให้ชุมชนเป็นผู้ดำเนินการ โดยใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เป็นทุนในการจัดการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับชุมชน โดยคำนึงถึงศักยภาพในการรองรับของชุมชนเป็นหลัก เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน รักษาสภาพแวดล้อม ตลอดจนเกิดการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมในชุมชน และยังสอดคล้องกับ ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์ (2556: 2-31) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรต้องตั้งอยู่บนแนวคิดของการพัฒนาอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติด้วยการลดผลกระทบที่เกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวของชุมชนบ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคี อำเภอน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ครั้งนี้ พบว่า มีประเด็นที่ควรเสนอแนะไว้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการการท่องเที่ยว หรือ ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในชุมชน ตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งแวดล้อมและพร้อมที่จะลงมือปฏิบัติเพื่อรักษาเพื่อรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมด้วยวิธีการที่เหมาะสม ตระหนักและระมัดระวังผลกระทบที่จะตามมาทุกครั้งที่ประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยว

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริม แนะนำในเรื่องของวิธีการเดินทางและรูปแบบการให้บริการขนส่งทางท่องเที่ยว โดยการจัดการให้นักท่องเที่ยวเดินทางจากจุดท่องเที่ยวหนึ่งไปยังอีกจุดท่องเที่ยวหนึ่ง ที่เน้นการประหยัดพลังงานหรือใช้พลังงานทดแทน เพื่อช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และขณะเดียวกันควรแนะนำให้นักท่องเที่ยวใช้พาหนะที่ไม่ใช้พลังงานเพื่อชมแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน เช่น การปั่นจักรยาน

1.3 ส่งเสริมให้สมาชิกชุมชนจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชน ให้มีความสอดคล้องกลมกลืนกับคุณค่าของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว เน้นกิจกรรมที่ให้ความเพลิดเพลินสนุกสนาน ส่งผลกระทบท่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด รวมถึงการใช้ศิลปะ สถาปัตยกรรม หรือมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นของท้องถิ่น

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4

The 4th STOU Graduate Research Conference

ในการออกแบบ ตกแต่งอาคารสถานที่ ซึ่งจะทำให้ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีการจัดการที่สะท้อนการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

1.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน ควรมีการประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อมและปัญหาภาวะโลกร้อนให้นักท่องเที่ยวทราบ เพื่อเป็นทางเลือกที่จะให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

1.5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริม โดยเน้นให้ความสำคัญกับบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กรในชุมชนให้เกิดความตระหนักและรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง เพื่อดำเนินการในการปกป้องรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้วยการสร้างพื้นที่สีเขียว และการตอบแทนสังคม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยไปครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาเปรียบเทียบการจัดการท่องเที่ยวชุมชนตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวในหลายๆ กลุ่ม เพื่อนำข้อมูลแต่ละกลุ่มมาเปรียบเทียบการจัดการท่องเที่ยว เพื่อให้เห็นปัญหาที่หลากหลาย และนำปัญหามาพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนให้มีความยั่งยืนต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยการจัดการท่องเที่ยวชุมชนตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวในรูปแบบเครือข่าย เพื่อเป็นการเชื่อมโยง และหาแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนให้มีความยั่งยืนต่อไป

2.3 ควรศึกษาในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวสีเขียวของชุมชนท่องเที่ยวอื่นๆ เพื่อใช้เป็นการแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนสู่การเป็นชุมชนท่องเที่ยวสีเขียว

เอกสารอ้างอิง

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2552) “การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน: กระบวนทัศน์การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวยุคใหม่” *e-TAT Tourism Journal การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ประจำปีไตรมาสที่ 3/2552* ค้นคืนวันที่ 1 กรกฎาคม 2556 จาก http://www.etatjournal.com/upload/282/6%20Sustainable_tourism_new%20paradigm.pdf
- _____. (2556) “คู่มือลดโลกร้อนด้วย 7 Greens” ค้นคืนวันที่ 1 กรกฎาคม 2556 จาก <https://7greens.tourismthailand.org/images/download/files/th/10.pdf>
- _____. (2556) “โครงการปฎิญการักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” ค้นคืนวันที่ 1 กรกฎาคม 2556 จาก https://7greens.tourismthailand.org/index.php?mode=main_download
- ซัชพล ทรงสุนทรวงศ์ (2556) “การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร* หน่วยที่ 1 หน้า 2-31 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์
- นิสาร์ตน์ จุลวงศ์ (2553) “การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตร ล่องเรือชมสวนเลียบคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

ราณี อธิชัยกุล (2556) “แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการ
จัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร หน่วยที่ 1 หน้าที่ 1-8 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

